

Enuma Elisz

(Tablice 1-4)

TABLICA PIERWSZA

1. Gdy U góry niebo nie było nazwane,
2. na dole ziemia nie była wymieniona z imienia,
3. a Apsû, znakomity ich twórca,
4. Mummu i Tiâmat, rodzicielka wszystkiego,
5. swe wody razem toczyli, -
6. i nie powiązały się korzenie trzcinowe, ni były widziane kępy -
7. gdy nie istniał żaden bóg,
8. ni jego imię było wymienione, i losy nie były wyznaczone –
9. stworzeni zostali wśród nich bogowie,
10. ukazali się bóg Lahmu i bogini Lahamu¹ – i zostali nazwani imionami.
11. Czasu przybywało, przyrastało –
12. i zostali stworzeni Anšar i bogini Kišar, więksi od tamtych.
13. Długo ciągnęły się dni, przybywało lat, -
14. I oto stał się bóg Anu, ich syn, równy swym ojcom.
15. Boga Anu, swego pierworodnego, Anšar zrobił równym sobie –
16. a bóg Anu na podobieństwo swoje zrodził boga Nudimmud²
17. Bóg Nudimmud, dziecko swych ojców,
18. z szeroko rozwartymi uszami, - możny w siłę,
19. wielce potężny, bardziej niż rodzic jego ojca Anšar,

---

¹Lahmu i Lahamu są nazwami Damasius, de princ (Winckler KT. Str 94). Od tych bogów, którzy W Enuma eliś występują w roli: a) pierwszych bogów I, 10, b) rodziców bogów III, 68 c) doradców bogów swych dzieci w walce przeciw Timât III, 125 należy, moim zdaniem, odróżnić postacie o tychże nazwach, które należą do potworów Timât w I, 121, II, 27, III, 31, 89. Z nazwami Lahmu i Lahamu spotykamy się także poza Enuma eliś u Sumerów i u Babilończyków, np. na Cylindrze A, XXIV, 27 pat Gudea, w napisie króla Agum-kakrime z III dyn. Babilońskiej, Schrader KB, t. III połowa I, str. 146.

²Nudimmud[NU (amêlu, człowiek) + DIM (bunnu, forma) + MUD (banû, tworzyć) = twórca formy człowieka, - DelitzschSGr. 206: NU-DIM (na bnîtu) + MUD (bânu) = bâninabîti = stwórca stworzonego, - jest to bóg Ea (Enki).

20. nie miał równego sobie między bogami, swemi braćmi,
21. I stanęli bracia bogowie
22. zbuntowani przed Tiâmat – i okrzykiwali swego przewodcę,
23. Zaniepokoiili ducha Tiâmat
24. wkroczeniem do Anduruna³.
25. Apsû nie zmniejszył ich krzyku,
26. Tiâmat stała bolesna z powodu ich .....:
27. ich czyny były dla niej bolesne,
28. ich postępek nie był dobry – a oni byli potężni.
29. Wtedy Apsû, rodzic wielkich bogów,
30. wezwał boga Mummu, swego namiestnika i rzekł do niego:
31. „Mummu, namiestniku, który rozradowujesz serce moje,
32. chodź oto pójdziemy do Tiâmat”.
33. Poszli do Tiâmat, usiedli
34. i radzili nad planem z powodu bogów, swych synów,
35. Apsû otworzył swe usta, rzekł do niej,
36. do czystej Tiâmat wyrzekł słowa:
37. „Ich postępek jest bolesny dla mnie,
38. we dnie nie znajduję spokoju, w nocy nie śpię,
39. chcę zniszczyć, ich wystąpienie chcę zniweczyć,
40. niech wróci spokój będziemy spali”.
41. Gdy usłyszała to Tiâmat,
42. powstała, krzyknęła ku swemu małżonkowi
43. mocno wzburzona w sobie,
44. zło wrzuciła do swego serca.
45. „Co? Cośmy zrobili, to mamy zniszczyć?
46. Ich wystąpienie jest bolesne, ale my postąpmy pobłażliwie”.
47. Odpowiedział na to Mummu, dając radę Apsu,
48. – a zła i nieżyczliwa była rada Mummu:
49. „Idź, tyś mocen, knowanie zniszcz,
50. We dnie będziesz spokojny, w nocy będziesz spał”.
51. Słuchał go Apsû, i rozjaśniła mu się twarz,
52. że zło wymyślił przeciw bogom, swym dzieciom –
53. i objął Mummu za szyję,
54. usiadł na jego kolanach, ucałował go.
55. Co uplanowali na swem zgromadzeniu,
56. to oznajmili swym pierworodnym bogom.
57. Bogowie płakali, podniecali się,
58. milczeli, siedzieli smutni.

---

³Anduruna [an (przedr.) + duru (n), mieszkanie + a (końc.)] jest to zdaniem Langdona BE. Str. 71, uw. 16, babilońskie arallû, świat podziemny. Ebeling tłumaczy ten wiersz: „śpiewem w niebiańskim mieszkaniu”.

59. O rozszerzonych uszach, przebiegły w pomysłach,
60. bóg Ea, świadomy wszystkiego, przeniknął ich plan.
61. Utworzył sobie obraz wszystkiego, umocnił go,
62. Ułożył czyste zaklęcie, przechodzące wszystko,
63. ....
64. ....
65. ....
63. odmówił je, - i sprawił, że zapanowało nad wodami
64. Jego samego (Apsû) oczarował podczas snu. Gdy leżał w grocie,
65. Sprowadził sen na Apsû, czarujący sen.
66. Główne części boga Mummu odciął boleśnie:
67. Rozciął mu związkę (na głowie), tak że zeń spadła korona,
68. pozbawił go blasku: ten został shańbiony
69. Apsû spętał i zabił.
70. Boga Mummu związał i rozbił mu czaszkę.
71. Nad apsû ustanowił swą stolicę.
72. Boga Mummu pochwycił i udręki mu powiększył.
73. Potem powiązał swych nieprzyjaciół i pozabijał.
74. Bóg Ea tryumf swój oparł na swych wrogach.
75. Wewnątrz swej komnaty czuł się błogo, spokojnie,
76. nazwał ją apsû, - wyznaczył miejsca święte.
77. W jej miejscu założył "ciemną komnatę",
78. osadził (tam) w majestacie boga Lahmu i boginię Lahamu.
79. W komnacie losów, w izbie planów,
80. urodził się potężny nad potężne, mocarz bogów, bóg;
81. wewnątrz Apsû został zrodzony bóg Ašur.
82. Wewnątrz czystego apsû został zrodzony bóg Ašur
83. Zrodził go bóg Lahmu, jego ojciec.
84. Matką jego była bogini Lahamu, jego rodzicielka.
85. Ssał piersi bogiń.
86. Karmicielka pielęgnowała go, napełniła go grozą.
87. Uroczą była jego postać, miał łyskający blask oczu.
88. Wystąpienie jego było wielkie, od początku był pełen męskości.
89. Bóg Lahmu, rodzic, jego ojciec, patrzył na niego:
90. i cieszyło się promieniało serce jego, - był pełen radości.
91. Wykończył go: dał mu dwie głowy
92. Jako wielce wysoki, przerastał ich (bogów) we wszystkim.
93. Jego rozmiary, wykonane pomysłowo nie były do zbadania:
94. Nie nadawał się do zrozumienia go, trudny był do patrzenia nań
95. Czworo miał oczu, czworo uszu.
96. Jego usta podczas mowy płonęły ogniem.

97. Wyrosły mu cztery otwory uszne.
98. Oczami widział wszystko, jak On.
99. Wyższy swą postacią wznosił się ponad bogi.
100. Jego członki były wielkie, wyróżniał się wysokością
101. syn.....syn.....
102. syn boga słońca, boga słońca Anu (?)
103. Odziany blaskiem 10 bogów, potężny wielce,
84. .... ich blask, który spada na niego,
85. .... bóg Anu zrodził cztery wiatry,
86. ....
87. ....
88. .... zaniepokoił boginięTiâmat.
89. .... śpiesz się.
90. .... na zawsze,
91. .... zło,
92. ....wzywa.
93. „Zabili twego małżonka Apsû”.
94. Bolesne łała łzy, siedziała rozpaczając.
95. .... przerażenie
96. „Nie będziemy spali aż go pomścimy.
97. Teraz oto jest zabity twój małżonek Apsû,
98. .... i bóg Mummu, który był związany. Nie zasiadasz ty jedna tylko.
99. Śpiesz się żywo,
100. Zemścimy się na nich i będziemy spali,
101. (bowiem) wylane są nasze wnętrzości, zaślepiły się oczy nasze,-
102. zemścimy się i będziemy spali.
103. .... zemścij się na nich,
104. .... zniszcz cyklonem”.
105. Wysłuchiwała Tiâmat mowy czystego boga,
106. „..... zaiste daliście, oto chcemy stworzyć potwory”.
107. .... bogowie w Anduruna
108. .... przybliżyli się ku bogom-rodzicom.
109. Przeklinają dzień, posuwają się przy boku Tiâmat,
110. Są gniewni, planują, są niespokojni w nocy i we dnie, -
111. niosą walkę, srożą się, wściekają się,
112. gromadzą się, przygotowują bitwę.
113. Matka Hurbur⁴, twórczyni wszystkich rzeczy,
114. dostarczyła im broni, jakiej nie ma równej: zrodziła wielkie smoki

---

⁴Jensen ME, str. 307, 8. uważa Huber za rzekę kosmiczną, która płynie w kierunku podziemnego świata i utożsamia ją z Hubur, dopływem Eufratesu. Jako postać matkę Hubur uważa za identyczną z Timât. Langdon, BE, str. 85, uw. 14, przypuszcza, że Hubur to rzeka, która płynie dookoła świata. Ebeling tłumaczy wyraz hubur „głębokość”.

115. Z ostremi zębami, z pazurami nie oszczędzającymi nikogo.
116. Jadem, jako krwią, wypełniła ich ciało.
117. Straszne potwory przyodziła w grozę,
118. zaopatrzyła je w blask, zrobiła je podobnymi do bogów.
119. Kto na nie spojrzy, ginie od strachu, -
120. Ich ciało podnosi się nie odwraca się ich pierś. –
121. Wystawiła jaszczura⁵, straszego żmija⁶ i lahami⁷
122. olbrzymie lwy i złe psy, skorpiona-człowieka,
123. drapieżne ũ-mi, rybę człowieka, rybę-barana.
124. niosące oręż, który nie oszczędza nikogo, nie lękające się walki, -
125. Jej zarządzenia są potężne, są one nie do sprzeciwienia im się.
126. Ogółem, jak te, stworzyła ich jedenaście
127. Pośród bogów swych pierworodnych, których zwołała na zgromadzenie,
128. wywyższyła boga Kingu, zrobiła go wielkim między nimi:
129. do niego należy iść pierwszym na czele armji, prowadzić wojsko, -
130. on niesie broń, poczynającą walkę
131. Dowództwo w walce
132. złożyła w jego ręce, kazała mu usiąść w szacie, (powiadając):
133. „Dałam ci zakłęcie w zgromadzeniu bogów, uczyniłam Cię wielkim,
134. władzę nad wszystkimi bogami złożyłam w Twoje ręce,
135. winienes być wielkim, - jesteś jedynym moim mężem, -
136. imię twe będzie wielkim nad wszystkie imiona bogów Anunnaki”
137. Dała mu tabliczkę z losami, zawiesiła mu ją na piersi,
138. (mówiąc): Twój rozkaz nie będzie odmieniony, - ostanie się to, co wynijdzie z
ust twych”.
139. Wywyższony bóg Kingu bierze teraz władztwo,
140. wyznacza role bogom, swym synom, (powiadając, do nich):
141. „otwórzcie usta swe, niech zgaśnie Ogień,
142. mocarny w walce niech złamie potęgę”.

1. Pierwsza tablica Enuma eliś jest napisana zgodnie z oryginałem.

⁵ Bašmu jaszczur, czytane jako mušruššu, rozpoczyna szereg potworów matki Hubur, stworzonych do walki u boku Timât, które za karę przez b. Marduka, a wg wersji asyryjskiej b. Ašura, zostały umieszczone na astronomicznym niebie. Bašmu to hydra, wyrażająca, zdaje się bog. Ninmah, Ninharsag, Nintud.

⁶ Muš-ruš, przypomina potwory, rzeźbione na ścianie świętej ulicy w Babilonie. Mušruššu jest wspomniany na cylindrze A pat. Gudea, X, 20, gdzie figuruje jako Muš-ruš. Na niebie astronomicznym Mušruššu nie jest sprawdzony.

⁷ La-ha-mi, a wg Langdona La-ha-mu, odróżniam od boga La-ha-mu, stworzonego przez Apsû i Timât. La-ha-mi z pocztu potworów Timât zaczyna swe istnienie znacznie później, podczas buntu bogów, przed rozprawą z przeciwnikami Timât. W języku etiopskim lāhēm – znaczy „byk”. Potwór La-ha-mi mógł mieć wygląd byka.

2. Tablica Nabû-balat-su-ik-bi, syna Nâ'idMarduk
3. Ręką Nabû-balat-su-ik-bi, syna Nâ'idMarduk

1. Tiâmat wykończyła swe dzieło
2. Tablica pierwsza Enuma eliś z tablicy .....
3. Kopja z Babilonu, napisana zgodnie z oryginałem.
4. Tablica Nabû-mušetik-ûmi, syna .....
5. czciciela Marduka i Zarpanitum. Błędnie nie zebrał,
6. i w mądrości nic nie opuścił....
7. Miesiąc Ajar, dzień 9 ty, rok Dariusza 27-ty

TABLICA DRUGA

1. Tiâmat skończyła dzieło swoje
2. przygotowała walkę przeciw bogom, swemu nasieniu,
3. dla pomśzczenia Apsû Tiâmat wymyśliła zło.
4. Gdy walkę przygotowała, powiedziała o tem bogu Ea.
5. Bóg Ea wysłuchał tej mowy,
6. zasmucił się wielce (rzewnie), usiadł rozbolały.
7. Dni ciągnęły się. Gdy jego gniew osłabł,
8. udał się w drogę Anšar, swego ojca,
9. pospieszył przed ojca, swego rodzica, Anšar,
10. i wszystko, co wymyśliła Tiâmat, powtórzył mu
11. tak: „Tiâmat, nasza rodzicielka, jest nam wroga,
12. zwołuje zgromadzenie, sroży się okrutnie.
13. Stanęli dokoła niej wszyscy bogowie
14. z wyjątkiem⁸ tych, których tyżeś stworzył, i idą obok niej.
15. Złorzeczą dniowi, postępują przy boku Tiâmat,
16. złączają się, planują, nie spoczywają w nocy i we dnie,
17. niosą walkę, srożą się, wściekają się,
18. organizują tłum, przygotowują walkę.
19. Matka Ĥubur, która stworzyła wszystkie rzeczy,
20. dostarczyła im broni, jakiej niema równej: zrodziła wielkie smoki
21. z ostreimi zębami, z pazurami, nie oszczędzającemi nikogo;
22. jadem, jak krwią, wypełniła ich ciała,
23. straszne potwory przyodziła w grozę,
24. wyposażyła obficie w blask, wypuściła je, jak bogi.
25. Kto na nie spojrzy ginie od strachu.
26. Ich ciało podnosi się, nie pochyla się ich pierś.
27. Wystawiła jaszczura, straszego żmija i lałamu,
28. olbrzymiego lwa, złego psa i skorpiona-człowieka,
29. drapieżne ũ-mi, rybę-człowieka i rybę-barana,
30. – niosące oręż, który nie oszczędza nikogo, nie lękające się walki.
31. Jej zarządzenia są potężne, nie sprzeciwi im się nikt.
32. Razem jak te, stworzyła ich jedenaście.
33. Pośród bogów swych pierworodnych, których zwołała na zgromadzenie,
34. wywyższyła boga Kingu, zrobiła go między nimi wielkim:
35. Do niego należy iść pierwszym na czele armii, prowadzić wojsko, –
36. on niesie broń, poczynając walkę.

---

⁸ 1) łącznie 2) z wyjątkiem. Biorę powyżej adi w znaczeniu „z wyjątkiem”, choć możliwe jest znaczenie „łącznie”.

37. Dowództwo w walce
38. złożyła w jego ręce, kazała mu usiąść w szacie, (powiadając):
39. „Dałam ci zakłęcie, w zgromadzeniu bogów uczyniłam cię wielkim,
40. panowanie na wszystkich bogami złożyłam w twoje ręce,
41. winieneś być wielkim, jesteś jedynym moim mężem,
42. imię twe będzie wielkim nad wszystkie imiona bogów Anunnaki”.
43. Dała mu tabliczkę z losami, zawiesiła mu ją na piersi,
44. (mówiąc): „Twój rozkaz nie będzie odmieniony, ostanie się to, co wynijdzie z ust twych”.
45. Wywyższony bóg Kingu bierze teraz władztwo,
46. wyznacza role (losy) bogom, swym synom, (mówiąc):
47. „Otwórzcie usta swe, niech zgaśnie Ogień,
48. mocary w walce niech zgniecie potęgę.”
49. Gdy usłyszał bóg Anšar, że Tiâmat jest niespokojna wielce.
50. jął bić się po biodrach, gryźć sobie usta, –
51. zasmuciło mu się serce, jego duch stracił błogość,
52. ..... zmienił się głos,
53. ..... bitwę.
54. „Oręż, który uczyniłeś, nosisz zaiste,
55. Boga Mummu i Apsû zabiłeś,
56. ona wywyższyła boga Kingu. Idź naprzeciw niej
57. .... Rozwagi”.
58. Odpowiedział mu na to doradca bogów, bóg Nudimmud.
59. ....

69. ....
70. ....
71. Anšar zawołał gniewnie,
72. I go boga Anu, swego syna rzekł:
73. „Uparty jest ten potężny wojownik,
74. ale czyje siły są wielkie, tego natarcie nie ma równego.
75. Idź, stań naprzeciw Tiâmat, -
76. niech uspokoi się jej duch, niech do błogości wróci serce.
77. A jeśli nie usłucha twego słowa,
78. ja jej powiem nasze słowo, a ta zaiste uspokoi się
79. Usłuchał Anu wezwania swego ojca Anšar,
80. skierował pochód prosto ku niej, pospieszył jej drogą.
81. Bóg Anu przybliżył się, plan Tiâmat przejrzał,
82. ale nie mógł ostać się przed nią, zawrócił z powrotem.
83. Przestraszony przybiegł do ojca, rodziciela swego Anšar,
84. i tak rzekł doń, jak do Tiâmat:
85. „Ręka moja jest za słabą, żeby cię spętać swą mocą”.

86. Anšar zasmucił się, patrzył w ziemię,
87. wzdychał, - skierował swą głowę ku bogu Ea.
88. Zgromadzili się wszyscy bogowie Anunnaki na miejscu,
89. ale usta ich były zamknięte, siedzieli szlochając:
90. oto nikt z bogów nie występuje do walki,
91. nikt nie jest w możności ująć z życiem z przed Tiâmat.
92. Pan Anšar, ojciec bogów, zasiadł majestatycznie, -
93. zastanawiał się w swym sercu, - i rzekł do bogów Anunnaki:
105. „Czyje siły są potężne, ten będzie mścicielem swojego ojca.
106. Tym, który będzie karcicielem w walce, będzie mężny bóg Marduk”.
107. Bóg Ea zawezwał boga Marduka na miejsce decyzji.
108. (a gdy) przyszedł, rzekł do niego, zgodnie z pragnieniem swego serca:
109. „Marduku, rozważ projekt, wysłuchaj swego ojca.
110. Jesteś moim synem „który zadawalnia jego serce”:
111. zbliż się z hołdem do Anšar,
112. otwórz swe usta, stań, gdy on na cię spojrzy będzie spokojny”.
113. Ucieszył się pan z mowy swego ojca,
114. przybliżył się i stanął przed Anšar.
115. Ujrzał go Anšar i radością napełniło się jego serce.
116. Pocałował go w usta, - i ustąpił zeń strach.
117. „Anšarze, nie bądź milczącym, otwórz swe usta,
118. ja pójdę i sprawię, że stanie się wszystko, jak chce twoje serce.
119. „Anšarze, nie bądź milczącym otwórz swe usta,
120. ja pójdę i sprawię, że stanie się wszystko, jak chce twoje serce.
121. Jakież małż wypowiedział ci walkę?”
122. „Mój synu, Tiâmat, która jest niewiastą, wystąpi z bronią przeciw tobie”.
123. „Ojciec mój, rodzicu, ciesz się i raduj się,
124. niebawem wstąpisz na kark Tiâmat”.
125. „Ojciec mój, rodzicu, ciesz się i raduj się,
126. Niebawem wstąpisz na kark Tiâmat”.
127. „Mój synu, który posiadasz wszelką wiedzę,
128. uspokój Tiâmat swym czystym zaklęciem, -
129. w drogę swą idź szybko, -
130. jej pomocnicy nie będą się nią interesowali, wracaj z powrotem”.
131. Ucieszył się pan ze słów swego ojca,
132. rozradowało się jego serce, i rzekł do swego ojca:
133. „Panie bogów, ozdobę wszelkich bogów,
134. jeśli ja wasz właściciel
135. spętam Tiâmat i uratuję wam życie,
136. to zwołajcie zgromadzenie i odwróćcie bieg losów:
137. wy w Upsukinnaki razem miło przebywać będziecie,

138. a ja dziełem ust swych jak wy dotąd, wyznaczać będę losy,
139. – i nie będzie zmienione nic, cokolwiek ja postanowię,
140. nie będzie odwrócony ani uchylony rozkaz moich ust”.

1. Anšar otworzył swe usta.
2. Tablica II-ga Enuma eliś według brzmienia tablicy
3. .... kopia z kraju Assur.

1. Anšar otworzył swe usta.
2. Według oryginału napisana i przypieczętowana tablica Nabû-ahê-iddina.
3. Syna Etir-bêl, syna kapłana boga Maš. W mądrości nic nie opuścił.

TABLICA TRZECIA

1. Anšar otworzył swe usta
2. i rzekł do swego namiestnika, boga Gaga⁹
3. „Pomocniku Gaga, który zadawałas me serce,
4. chcę cię posłać do boga Lahmu i bogini Lahamu
5. Biegłym będąc w szukaniu, ty możesz (ich) sprowadzić
6. Sprowadź bogów mych ojców przede mnie,
7. - niech oni zwołają wszystkich bogów,
8. niech rozmówią się z nimi, niech zasiądą przy uczcie,
9. niech jedzą chleb i przyprawiają wino,
10. swemu mścicielowi bogu Mardukowi niech wyznaczą rolę.
11. Pospiesz się, idź Gaga, stań przed nami,
12. cokolwiek mówię ci, powtórz im (tak):
13. „Posłał mię Anšar, wasz syn,
14. zlecenie serca swego kazał mi ponieść
15. Matka Tiâmat, nasza rodzicielka, jest nam wroga -
16. zwołuje zgromadzenie sroży się okrutnie.
17. Stanęli dookoła niej wszyscy bogowie
18. z wyjątkiem tych, których wyście stworzyli, i idą obok niej.
19. Złorzeczą dniowi, postępują przy boku Tiâmat,
20. złoszczą się, planują, nie spoczywają w nocy i we dnie
21. niosą walkę, srożą się, wściekają się,
22. gromadzą tłum, przygotowują walkę.
23. Matka Hubur, która stworzyła wszystkie rzeczy,
24. dostarczyła im broni, jakiej nie ma równej. Zrodziła wielkie smoki
25. z ostremi zębami, z pazurami nie oszczędzającymi nikogo;
26. jadę jak krwią, wypełniła ich ciało;
27. straszne potwory przyodziała w grozę.
28. Wyposażyła obficie w blask, wypuściła je jak bogi,
29. aby, kto na nie spojrzy, zginął ze strachu.
30. Ich ciało podnosi się, nie pochyla się ich pierś.
31. Wystawiła jaszczura, straszego żmija i lahami,
32. olbrzymiego lwa, złego psa i skorpiona-człowieka,
33. drapieżne ũ-mi, rybę-człowieka i rybę-barana,
34. - niosące oręż, który nie oszczędza nikogo, nie lękające się walki.
35. Jej zarządzenia są potężne, są one nie do sprzeciwienia im się.
36. Ogółem, jak te, stworzyła ich jedenaście.

---

⁹ Gaga jest identycznym z pap-sukkal, którego imię jest nazwą posłańca-boga

37. Pośród bogów swych pierworodnych. - ci stworzyli jej zgromadzenie -
38. wywyższyła boga Kingu, zrobiła go między nimi wielkim:
39. do niego należy iść na czele armii, prowadzić wojsko, -
40. on niesie broń, poczynając posuwanie się do walki.
41. Dowództwo w walce
42. złożyła w jego ręce, kazała mu usiąść w szacie (powiadając):
43. „Dałam ci zaklęcie, w zgromadzeniu bogów uczyniłam cię wielkim,
44. władzę na wszystkich bogami złożyłam w twoje ręce, -
45. winienesz być wielkim, - jesteś jedynym moim mężem.
46. Imię twe będzie wielkim nad wszystkie imiona bogów Annunaki”.
47. Dała mu tabliczkę z losami, zawiesiła mu ją na piersi.
48. (mówiąc): „Twój rozkaz nie będzie odmieniony.
49. Wywyższony bóg Kingu bierze teraz władztwo.
50. Wyznacza role (losy) bogom, swym synom (mówiąc):
51. „Otwórzcie usta swe, niech zgaśnie Ogień,
52. mocarny, w walce niech zgniecie potęgę”.
53. Posłałem boga Anu, ale one nie mógł ostać się przed nią,
54. Bóg Ea przestaszyl się i powrócił.
55. Stawił się bóg Marduk, mocarz bogów, wasz syn,
56. przecie Tiâmat przyniósł w drogę swe serce.
57. Otworzył usta swe i (tak) powiedział do mnie:
58. „Jeżeli ja, wasz mściciel,
59. Tiâmat spętam i wam życie uratuję,
60. to zwołajcie zgromadzenie, i odwróćcie bieg mego przeznaczenia.
61. W Upšukinnaku zasiądźcie razem ochoczo,
62. i otwórzcie usta moje. Jak wy (przedtem), tak ja (teraz) losy wyznaczać będę.
63. Nie będzie zmienione nic, cokolwiek ja uczynię,
64. nie będzie cofnięte, nie będzie osłabione słowo ust mych”.
65. „Spieszcie się i losy swe szybko składajcie przed nim;
66. niech idzie, niech wystąpi przeciwko naszemu potężnemu wrogowi”.
67. Poszedł bóg Gaga. Szedł swoją drogą
68. ku bogu Lahmu i bogini Lahame, bogom swym ojcom,
69. ukląkł, ucałował ziemię spod ich stóp,
70. pokłonił się, stanął i rzekł do nich:
71. „Anšar, wasz syn, przysłał mnie,
72. rozkaz swego serca kazał mi ponieść do was, jak oto:
73. „Matka Tiâmat, nasza rodzicielka, jest nam wroga,
74. zwołuje zgromadzenie, sroży się okrutnie.
75. Stanęli dokoła niej wszyscy bogowie
76. z wyjątkiem tych, których wyście stworzyli, idą obok niej.
77. Złorzeczą dniowi, postępują przy boku Tiâmat,

78. złością się planują, nie spoczywają w nocy i we dnie;
79. niosą walkę, srożą się, wściekają się,
80. gromadzą tłum, przygotowują walkę
81. Matka Hubur, która stworzyła wszystkie rzeczy,
82. dostarczyła im broni, jakiej nie równej, zrodziła wielkie smoki
83. z ostreimi zębami, z pazurami, nieoszczędzającymi nikogo;
84. jakim, jak krwią wypełniła ich ciało.
85. Straszne potwory przyodziła w grozę,
86. wyposażyła obficie w blask, wypuściła je jak bogi,
87. aby, kto na nie spojrzy, zginął ze strachu.
88. Ich ciało podnosi się, nie pochyla się ich pierś.
89. Wystawiła jaszczura, straszne żmije i lahami,
90. olbrzymie lwy, złe psy i skorpioną człowieka,
91. drapieżne ūmê, rybę-człowieka i rybę-barana,
92. - niosące oręż, który nie oszczędza nikogo, nie lękające się walki.
93. Jej zarządzenia są potężne, są nie do sprzeciwienia im się.
94. Ogółem, jak te, stworzyła ich jedenaście.
95. Pośród bogów swych pierworodnych, - ci tworzyli jej zgromadzenie -
96. wywyższyła boga Kingu, zrobiła go między nimi wielkim:
97. do niego należy iść pierwszym na czele armji, prowadzić wojska,
98. on niesie broń, poczynając posuwanie się do walki.
99. Dowództwo w walce
100. złożyła w jego ręce, kazała mu usiąść w szacie, (powiadając):
101. „Dałam ci zakłęcie, w zgromadzeniu bogów uczyniłam cię wielkim
102. władzę nad wszystkimi bogami złożyłam w twoje ręce, -
103. winieneś być wielkim, - jesteś jedynym moim mężem, -
104. imię twe będzie wielkim nad wszystkie imiona wielkich bogów Annunaki”.
105. Dała mu tabliczkę z losami, zawiesiła mu ją na piersi,
106. (mówiąc): „Twój rozkaz nie będzie odmieniony, ostanie się to, co wynijdzie z ust twych”.
107. Wywyższony bóg Kingu bierze teraz władztwo,
108. wyznacza role bogom, swym synom, (mówiąc):
109. „Otwórzcie usta swe, niech zgaśnie Ogień,
110. mocarny w walce niech zgniecie potęgę”
111. Posłałem boga Anu, ale nie mógł ostać się przed nią,
112. bóg Ea przestraszył się i ruszył z powrotem.
113. Stawił się bóg Marduk, mocarz bogów, wasz syn,
114. przeciw Tiâmat poniósł w drogę swe serce.
115. Otworzył usta swe i (tak) powiedział do mnie:
116. „Jeżeli ja, wasz mściciel,
117. Tiâmat spętam i wam życie uratuję,
118. to zwołajcie zgromadzenie, i odwróćcie bieg mego przeznaczenia.

119. W Upšukinnaki zasiądźcie razem ochoczo,
120. i otwórzcie usta moje. Jak wy (przedtem), tak ja (teraz) losy wyznaczać będę
121. Nie będzie zmienione nic cokolwiek ja uczynię,
122. nie będzie cofnięte, nie będzie osłabione słowo ust mych”.
123. „Spieszcie się i losy swe szybko składajcie przed nim.
124. Niech idzie, niech wystąpi naprzeciw waszemu potężnemu wrogowi”.
125. Gdy to usłyszeli bóg Lahha i bogini Lahamu, krzyknęli głośno, -
126. cały ogół bogów Igigi płakał rzewnie.
127. „Co jest nieprzyjaznego, że aż powzięli taką decyzję?-
128. My nie znamy działań Tiâmat”.
129. Zebrali się razem i poszli.
130. Wszyscy wielcy bogowie, którzy wyznaczają losy,
131. weszli przed Anšar, - zapętnili Upšukinnaki:
132. całowali się, gdy się znaleźli, w zgromadzeniu,
133. cmokali językami, zasiedli do uczty,
134. jedli chleb, przyprawiali wino.
135. Słodki napój uchylił od nich niepokój.
136. Skutkiem picia zostali oszołomieni, napełniło się ich ciało,
137. poślabli wielce, nastrój ich podniósł się -
138. i Mardukowi, swemu mścicielowi, przyznali losy.

TABLICA CZWARTA

1. Wznieśli mu sanktuarium książęce.
2. Usiadł przed swemi bogami dla sprawowania władzy.
3. „Jesteś potężny wśród wielkich bogów,
4. twój los nie ma równego, twoje słowo – boga Anu.
5. Marduku, jesteś potężny wśród wielkich bogów,
6. Twój los nie ma równego, twoje słowo – boga Anu.
7. Od (tego) tego dnia nie będzie zmieniony twój rozkaz,
8. wywyższać i poniżać będzie rzeczą twojej ręki.
9. Mowa ust twych zaiste będzie mocna, twemu słowu nie będzie sprzeciwu.
10. Żaden bóg nie wkroczy w (twój) zakres (?).
11. Zaopatrywanie jest potrzebą świątyń bogów, a przeto
12. teren ich sanktuariów niech się znajduje na twoim miejscu.
13. Jesteś Marduk, nasz mściciel.
14. Daliśmy ci panowanie nad ogółem wszystkich rzeczy.
15. Zasiądź w zgromadzeniu bogów - twe słowo jest wielkie,
16. twa broń nie skruszy się, zaiste pokona twego wroga.
17. Panie, temu, kto ufa tobie, zachowaj życie,
18. z boga, który podjął zło, wylej życie”.
19. Położyli pomiędzy siebie jedną szatę,
20. i rzekli do boga Marduka, swego pierworodnego:
21. „Twe stanowisko, panie, jest pierwsze między bogami -
22. rozkaż, by coś uległo zniszczeniu i powstało na nowo, a to stanie się.
23. Otwórz swe usta, zniknie szata,
24. odwróć, rozkaż jej, a szata będzie cała”
25. Rozkazał swemi usty i zniknęła szata,
26. odwrócił, rozkazał jej i szata powstała na nowo.
27. Gdy skutek jego ust ujrzeli bogowie, jego ojcowie,
28. ucieszyli się, oddali hołd bogu Mardukowi, królowi.
29. Przyznali mu berło, tron i palû,
30. dali mu oręż, który nie ma równego, odrzucający wroga.
31. „Idź, przetnij życie Tiâmat,
32. wichry niech poniosą jej krew ku miejscom tajemnym”.
33. Określili jego przeznaczenie, jako Bela, bogowie, jego ojcowie,
34. pomyślności i szczęścia w drodze życzyli mu na wyprawę.
35. Sporządził łuk, zrobił (z niego) swą broń,
36. wziął na siebie oszczep, umocnił w nim ścięgno.
37. przyniósł mitta, wziął je do prawej ręki,
38. łuk i kołczan zawiesił przy boku,

39. umieścił błyskawicę na swej twarzy,
40. gorejącym blaskiem napełnił swe ciało,
41. splótł sieć dla uwikłania wnętrza Tiâmat,
42. kazał zabrać cztery wichry, żeby nic z niej nie wymknęło się:
43. południowy, północny, wschodni, zachodni,
44. przy swym boku złożył sieć, dar swego ojca boga Anu.
45. stworzył Imhullu, Zły wiatr, Wiatr burzy i Huragan –
46. Wiatr poczwórny, Wiatr siedmiokrotny, Wirowy i Wiatr, któremu nie sposób się oprzeć.
47. Wyprowadził siedem wichrów, które stworzył –
48. dla niepokojenia wnętrza Tiâmat ciągną one za nim.
49. Podniósł Pan cyklon, wielki swój oręż,
50. wstąpił na wóz burzy, który nie ma równego, na straszny,
51. założył doń cztero-zaprzęg, zawiesił przy jego boku:
52. „Niszczyciela”, „Bezlitościwca”, „Powalacza”, „Latawca”,
53. których ostre zęby, niosące truciznę,
54. umieją pożerać, potrafią rzucać na ziemię.
55. Oni zabijają, jak ..., straszni podczas walki,
56. lewą ...
57. Przydziany w kaunake, groźną szatę przerażenia,
58. blaskiem przestachu okryty na głowie,
59. szedł pan prosto, postępował swą drogą,
60. mając twarz zwróconą ku Tiâmat, która była szalona.
61. W swych ustach miał ...
62. w ręku trzymał truciznę z niszczącą rośliną.
63. Spieszyli wówczas bogowie do niego, spieszyli do niego,
64. spieszyli do niego bogowie, jego ojcowie, spieszyli bogowie do niego.
65. Pan zbliżył się, ujrzał środek Tiâmat –
66. zamiary boga Kingu, jej małżonka, przejrzał –
67. spojrzął i zniszczył mu plan:
68. i rozpadło się jego zamierzenie, rozpadło mu się dzieło.
69. Bogowie pomocnicy, którzy szli przy jego boku,
70. zobaczyli wojownika-przywódcę. Widok to dla nich był druzgoczący –
71. Tiâmat rzuciła swoje zaklęcie - szyi nie zwróciła (ku ucieczce) -
72. na swych ustach obfitości miała wiechrzenie:
73. „Jesteś posunięty na miejsce pana bogów, którzy idą z tobą -
74. z miejsc swych zgromadzili się oni na twe miejsce!”
75. Podniósł pan cyklon, swą wielką broń,
76. i ku Tiâmat, która szalała, przesłał słowa następujące:
77. „Czynisz się wielką, nosisz się wysoko,
78. podniosło cię serce do rozpętania walki,

79. ... ich ojcowie,
80. ... ich, ty złorzeczysz ...
81. wywyższyłaś Kingu na małżonka,
82. wyniosłaś jego zarządzenia ponad zarządzenia boga Anu,
83. patrzysz ku złym uczynom,
84. przeciwko bogom mym ojcom utwierdzasz swe zło,
85. zaiste, twe wojsko jest gotowe – broń mają nastawioną –
86. stań, ja i ty stoczmy walkę”.
87. Gdy Tiâmat to usłyszała,
88. zaczęła mówić bez zastanowienia, straciła rozum.
89. Tiâmat krzyczała głośno, jak szalona,
90. aż do gruntu zadrżały jej podstawowe części:
91. wyrecytowała formułę magiczną, wyrzuciła swe zaklęcie.
92. Bogowie walki doświadczyli swe oręż.
93. Ustawili się: Tiâmat i mocarz bogów, bóg Marduk -
94. posunęli się do rozprawy, zbliżyli się do walki.
95. Pan rozstawił sieć, kazał nią okręzać -
96. i puścił jej w twarz Zły wiatr, który stał w tyle.
97. Tiâmat otworzyła swe usta na ile mogła.
98. On kazał wtargnąć Złemu wiatrowi, by nie zamknęła ust.
99. Złe wiatry wypełniły jej brzuch:
100. jej serce zostało owładnięte, usta rozwarły się szeroko.
101. On rzucił strzałę, rozciął jej brzuch,
102. przeciął jej wnętrze, przebił serce,
103. związał ją, zniszczył w niej życie,
104. jej trupa rzucił i na nim stanął.
105. Gdy zabił Tiâmat, która szła na przedzie,
106. rozproszyło się jej wojsko, rozpadła się jej gromada.
107. Bogowie, jej pomocnicy, którzy postępowali u jej boku,
108. zadrżeli, przestraszyli się, odwrócili tyły,
109. rzucili się do ucieczki, ratowali swe życie.
110. ale rozbici, otoczeni, zbiedz nie mogli,
111. Osaczył ich, broń im połamał.
112. Rzuceni do sieci, siedzą przygnębieni:
113. pozostają w tajemnej izbie, pełni płaczu –
114. ponoszą karę, schną od płaczu w więzieniu,
115. Jedenaście było tych stworzeń, które on napełnił przestraczem.
116. Tłumowi demonów, który postępował z impetem przed nią,
117. nałożył kajdany na ręce.
118. Zdeptał go nogami razem z jego oporem.
119. Zaś boga Kingu, który był wielkim między nimi,

120. związał i razem z bogiem Diggu zaliczył (do piekła).
121. Odebrał mu tabliczkę z losami – (zresztą już) nie jego ozdobę –
122. przypieczętował ją pieczęcią i wziął je na swoje piersi.
123. Gdy powiązał swych nieprzyjaciół i pozabijał
124. i wynoszącego się wroga zabił jak byka,
125. i zwycięstwo Anšar na wrogiem całkowicie utrwalił,
126. i życzenia boga Ea bóg Marduk, bohater, spełnił,
127. i nad bogami powiązanemi swą władzę umocnił,
128. ku Tiâmat, którą był związał, wrócił ponownie.
129. Pan wstąpił na grzbiet Tiâmat.
130. i swem mittu, nie oszczędzającym nikogo, rozplątał czaszkę,
131. przeciął jej żyły z krwią,
132. i wiatru północnemu podnieść ją zlecił na miejsce tajemne.
133. Widzieli to jego ojcowie, cieszyli się, radowali się:
134. podarki i dary mu składali.
135. I wypoczął pan. Na jej ciało popatrzał,
136. cielsko potworne rozkładał i ją stwarzać rzeczy pomysłowe.
137. Rozciął ją, jak rybę maš-di-e, na dwie części.
138. Połowę z niej rozłożył i pokrył nią niebo.
139. Umieścić (tam) zasuwę, kazał im trzymać strażę
140. i zlecił, żeby jego (nieba) wody nie wypuszczały
141. Przeszedł niego, miejsca zbadał,
142. na wprost apsû założył mieszkanie boga Ea.
143. Wymierzył pan dzieło apsû
144. i jako jego kopię, założył wielki dom E-šarra,
145. wielki dom E-šarra, który zbudował jak niebo –
146. i zlecił zająć go na mieszkania bogu Anu, bogu Enlilowi i bogu Ea.

1. Założył stolicę dla wielkich bogów.
2. 146 wierszy. Tablicza czwarta enuma eliś nie jest skończona.
3. Zgodnie z tablicą, która w tekście była uszkodzona
4. Napisana przez Nabû-bêl-šu, syna Nâ'id-Marduka, syna kowala. Na intencję swego życia
5. i życia domu napisał i założył e E-zida.